

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 30. november 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-792-1441
Dok.: RAJ41584

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 173 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. november 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Line Barfoed (EL).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 173 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”I forlængelse af svar på REU alm. del spørgsmål 1387 bedes ministeren redegøre for, om et eksempel fra Århus Politikreds fra september 2004, hvor anklagemyndigheden undlader at lade en bødesag gå videre til retten selv om en tiltalt nægter at erkende skyld i en overtrædelse af Arbejdsmiljøloven, er udtryk for en gængs praksis ved anklagemyndigheden?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Rigsadvokaten, hvortil der henvises:

”Rigsadvokaten har forstået spørgsmålene således, at de udspringer af en konkret sag fra Århus Politi, som bl.a. er omtalt i en artikel i Arbejderen den 21. september 2010. Artiklen omhandler en arbejdsulykke på havnen i Århus, som medførte en alvorlig personskade. Det fremgår bl.a. af artiklen, at den pågældende arbejdsgiver vedtog og betalte et bødeforelæg på 25.000 kr. for overtrædelse af arbejdsmiljøloven, men at arbejdsgiveren under en efterfølgende civil erstatningssag tilsyneladende afviste at have overtrådt arbejdsmiljøloven.

1. Den pågældende sag er behandlet af det daværende Århus Politi, og jeg har derfor til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra det nuværende Østjyllands Politi.

Østjyllands Politi har om behandlingen af sager om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen mere generelt oplyst, at politikredsen har udarbejdet forskrifter vedrørende håndtering af de indledende stadier i sager, hvor politiet tilkaldes i forbindelse med en arbejdsulykke. Disse forskrifter svarer til den hidtil anvendte fremgangsmåde i disse sager. Det fremgår heraf bl.a., at sagen overføres til videre efterforskning i politiafdelingen for særlovssager, hvorfra der straks - i tilfælde, hvor Arbejdstilsynet ikke har været tilkaldt - sendes en kopi af sagen til Arbejdstilsynet med henblik på en vurdering af sagen. På grundlag af Arbejdstilsynets udtalelse i sagen tager anklagemyndigheden stilling til, om der skal rejses en straffesag mod arbejdsgiveren eller andre.

Østjyllands Politi har endvidere oplyst, at eventuelle erstatningsspørgsmål søges afklaret i forbindelse med afhøringen af forurettede. Østjyllands Politi har i den forbindelse oplyst, at der sjældent fremsættes erstatningskrav i forbindelse med straffesager om overtrædelse af arbejdsmiljøloven. Hvis den forurettede/skadelidte har fremsat et erstatningskrav i sagen,

vil anklagemyndigheden i forbindelse med vurderingen af spørgsmålet om tiltalerejsning tage stilling til, om kravet kan medtages under straffesagen. Dette afhænger bl.a. af, om kravet vil kunne dokumenteres umiddelbart under sagen, jf. herved bl.a. retsplejelovens § 991 omtalt nedenfor.

Østjyllands Politi har yderligere oplyst, at hvis der foreligger et erstatningskrav, som skal pådømmes i forbindelse med straffesagens behandling, rejses der tiltale, og sagen fremsendes til retten, jf. retsplejelovens kapitel 89 om påtale af borgerlige krav under straffesager. Hvis tiltalte erkender sig skyldig, og hvis et erstatningskrav ikke gør, at sagen skal afgøres i retten, søges sagen normalt afgjort ved bødeforelæg. Ved vedtagelse af et bødeforelæg erkender man sig skyldig i den pågældende lovovertrædelse, jf. herved retsplejelovens § 832. Dette fremgår også af den fortrykte tekst på bødeforelægget.

Østjyllands Politi har om den konkrete sag fra 2004 oplyst følgende:

”I nærværende sag er der ved tilkald af ambulance til gerningsstedet sket udrykning af politi. Det har ikke været patruljens skøn, at Arbejdstilsynet skulle tilkaldes.

Den efterfølgende sagsbehandling er sket i overensstemmelse med det ovenfor anførte. Det må dog bemærkes, at det ikke fremgår af politirapporten, at tilskadekomne er blevet spurgt, om han havde et erstatningskrav i sagen. Dette udelukker ikke, at et sådant spørgsmål er berørt, idet det af politirapporten fremgår, at der er indhentet lægelige oplysninger til sagen, og at det i forbindelse hermed er blevet omtalt, at der har været betydelige udgifter til behandling og medicin for skadelidte. Det fremgår ligeledes af en skrivelse fra Arbejdstilsynet til skadelidte – som i øvrigt indeholder oplysning om, at tilsynet indstiller til tiltalerejsning i sagen – at dennes opmærksomhed henledes på, at man i samarbejde med fagforening eller advokat kan få hjælp til fremsættelse af erstatningskrav.

Uanset dette bør det i alle tilfælde fremgå af politirapporten, at skadelidte er spurgt, om der er erstatningskrav i sagen.

Der er ikke anført noget i sagen om, at der er fremsat erstatningskrav til medtagelse under straffesagens behandling. Sagen ses afgjort ved vedtagelse af bødeforelæg.”

Jeg kan på baggrund af oplysninger fra det Østjyllands Politi tilføje, at det af sagens rapportmateriale fremgår, at selskabets direktør telefonisk blev gjort bekendt med sigtelsen, og at han ønskede at drøfte sagen med selskabets advokat, inden man tog stilling til skyldsspørgsmålet.

Sagen blev herefter søgt afgjort med bødeforelæg, som blev vedtaget, og der blev fra selskabets advokat sendt en check på 25.000 kr. til betaling af bøden. Som anført ovenfor indebærer vedtagelsen af et bødeforelæg, at man erkender sig skyldig, jf. retsplejelovens § 832. Rapportmaterialet indeholder ikke oplysninger om, at den sigtede skulle nægte sig skyldig, da sagen blev søgt sluttet med et bødeforelæg.

2. Jeg kan henholde mig til det, som er anført af Østjyllands Politi, herunder om den konkrete sag fra 2004. Jeg kan tilføje, at jeg ikke har nærmere kendskab til en eventuel efterfølgende civil erstatningssag i anledning af den pågældende arbejdsulykke.

Jeg kan mere generelt oplyse, at anklagemyndigheden i sager om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen – ligesom i andre straffesager – foretager en konkret vurdering af, om der er grundlag for at indlede en straffesag mod den pågældende arbejdsgiver, herunder i lyset af Arbejdstilsynets udtalelse i sagen.

I givet fald søges sagen afgjort ved et bødeforelæg, jf. retsplejelovens § 832, eller der rejses tiltale ved et anklageskrift, og sagen indbringes for retten. Efter retsplejelovens § 832 kan anklagemyndigheden i et bødeforelæg således tilkende-give sigtede, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis vedkommende erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angiven frist at betale den bøde, som er angivet i bødeforelægget. Som anført af Østjyllands Politi indebærer en sigtets vedtagelse af et bødeforelæg således, at han eller hun erkender sig skyldig i den pågældende lovovertrædelse.

Hvis den sigtede ikke vedtager bødeforelægget, vil anklagemyndigheden – både i sager om overtrædelse af arbejdsmiljøloven og i andre straffesager – som det helt klare udgangspunkt indbringe sagen for retten med påstand om bødestraf som anført i bødeforelægget.

Jeg kan endvidere oplyse, at retsplejelovens kapitel 89 indeholder nærmere regler om behandlingen af borgerlige krav under straffesager. Det fremgår bl.a. af retsplejelovens § 991, at den forurettede i straffesager, som behandles uden domsmænd (f.eks. fordi der alene bliver tale om bødestraf), kan tilkendes erstatning hos tiltalte, når den forurettede har frem-

sat begæring herom over for retten. I andre straffesager påhviler det anklagemyndigheden efter den forurettedes begæring at forfølge borgerlige krav, hvis det kan ske uden væsentlig ulempe. Efter § 991, stk. 4, kan retten afvise at behandle et borgerligt krav under straffesagen, når retten finder, at kravets behandling ikke kan ske uden væsentlig ulempe.

Jeg kan tilføje, at spørgsmålet om håndtering af erstatningskrav i sager om overtrædelse af arbejdsmiljøloven for nylig har været drøftet på et møde i anklagemyndighedens Fagudvalg om særlovskriminalitet, hvor bl.a. alle politikredse er repræsenteret. Det fremgik heraf, at det – i overensstemmelse med det, der er anført af Østjyllands Politi – i arbejdsmiljøsager ligesom i andre straffesager i forbindelse med efterforskningen af sagen søges afklaret, om den forurettede har et erstatningskrav. Hvis der fremsættes et erstatningskrav, som vil kunne behandles under straffesagen, jf. retsplejelovens § 991, rejses der tiltale ved anklageskrift, og sagen fremsendes til retten. Sagen søges således i disse tilfælde ikke afgjort ved bødeforelæg.”